
Επιτροπή Αναφορών
Η Πρόεδρος

21.9.2023

Κύριο Adrián Vázquez Lázara

Πρόεδρο
Επιτροπή Νομικών Θεμάτων
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2020, το 2021 και το 2022 (2023/2080(INI))Κύριε Πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της διεξαγόμενης διαδικασίας, η Επιτροπή Αναφορών ανέλαβε να υποβάλει γνωμοδότηση στην επιτροπή σας. Κατά τη συνεδρίασή της στις 18 Ιουλίου 2023, αποφάσισε να διαβιβάσει την παρούσα γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής.

Η Επιτροπή Αναφορών εξέτασε το θέμα κατά τη συνεδρίασή της στις 20 Σεπτεμβρίου 2023. Κατά την εν λόγω συνεδρίαση¹, η επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει από την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, ως αρμόδια επιτροπή, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της στις ακόλουθες προτάσεις.

Με εκτίμηση,

Dolors Montserrat

---

¹ Ήταν παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία οι βουλευτές: Dolors Montserrat (Πρόεδρος), Yana Toom (Αντιπρόεδρος), Ryszard Czarnecki (Αντιπρόεδρος), Loránt Vincze (εισηγητής), Asim Ademov, Alexander Bernhuber, Maria Angela Danzi, Francesca Donato, Jarosław Duda, Angel Dzhambazki, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Αλέξης Γεωργούλης, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Marina Kaljurand, Cristina Maestre Martín De Almagro, Δημήτρης Παπαδάκης, Anne-Sophie Pelletier, Emil Radev, Massimiliano Smeriglio, Ramona Strugariu, Michal Wiezik, Kosma Złotowski, Tatjana Ždanoka

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Αναφορών καλεί την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. τονίζει ότι το δικαίωμα αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ένα από τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ, ότι δίνει στους πολίτες και τους κατοίκους της ΕΕ τη δυνατότητα να απευθύνονται άμεσα στους εκλεγμένους αντιπροσώπους τους και να συμμετέχουν ενεργά και αποτελεσματικά στη ζωή της Ένωσης· τονίζει ότι πρέπει να ενταθούν έτι περαιτέρω οι προσπάθειες για την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με το δικαίωμά τους να υποβάλλουν αναφορές για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους επηρεάζουν άμεσα· ζητεί, ως εκ τούτου, να καταβληθούν κοινές προσπάθειες για την καλύτερη ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αναφοράς·
2. σημειώνει ότι μεγάλος αριθμός αναφορών αφορά καταγγελίες για παραβιάσεις του δικαίου της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της για την επιβολή του δικαίου της ΕΕ, ιδίως αυξάνοντας τις διαδικασίες επί παραβάσει όταν τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν το δίκαιο της ΕΕ·
3. συμμερίζεται την άποψη ότι η προστασία της ιθαγένειας της ΕΕ και των συναφών δικαιωμάτων είναι υψίστης σημασίας για την ΕΕ· υπενθυμίζει ότι οι διατάξεις για την απόκτηση ή την απώλεια ιθαγένειας κράτους μέλους πρέπει να συμμορφώνονται με το δίκαιο της ΕΕ και τη δικαιοδοσία του ΔΕΕ· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι πολίτες της ΕΕ μπορούν να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους χωρίς διακρίσεις και σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ·
4. θεωρεί καίριας σημασίας για την πλήρη προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών μια ταχεία δράση για τον τερματισμό των παραβιάσεων του δικαίου της ΕΕ από τα κράτη μέλη μέσω της πρόβλεψης συντομότερου και σαφούς χρονοδιαγράμματος και μέσω της ενίσχυσης των νομικών κανόνων για τις διαδικασίες επί παραβάσει, καθώς και για την παραπομπή των υποθέσεων στο Δικαστήριο της ΕΕ σε περίπτωση συνεχιζόμενης παραβίασης του δικαίου της ΕΕ·
5. εκφράζει την ανησυχία του για τον τεράστιο όγκο των εν εξελίξει διαδικασιών επί παραβάσει που παραμένουν στάσιμες για πολλά χρόνια στο προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χωρίς παραπομπή στο ΔΕΕ των οικείων κρατών μελών, παρά τη συνεχιζόμενη μη τήρηση του σχετικού δικαίου της ΕΕ ή τη μη ορθή μεταφορά των διατάξεων του δικαίου της ΕΕ στο αντίστοιχο εθνικό νομικό τους σύστημα·
6. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι όλα τα κράτη μέλη, μολονότι έχουν περάσει περισσότερα από 4 χρόνια, εξακολουθούν να μην έχουν μεταφέρει στο εθνικό τους δίκαιο την οδηγία (ΕΕ) 2019/882 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών, εμποδίζοντας έτσι εκατομμύρια άτομα με αναπηρία στην ΕΕ να επωφεληθούν πλήρως από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, οι οποίες αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργού συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία, μεταξύ άλλων στην εκπαίδευση και στην απασχόληση·

7. καλεί την Επιτροπή να συμμορφωθεί με τους κανόνες που ορίζονται στην ανακοίνωσή της με θέμα «Οικονομικές κυρώσεις στις διαδικασίες επί παραβάσει», που εκδόθηκε στις 4 Ιανουαρίου 2023, στην οποία η ίδια έχει ορίσει ως στόχο να προσφεύγει στο ΔΕΕ εντός 12 μηνών για διαδικασίες επί παραβάσει, εάν η οδηγία εξακολουθεί να μην έχει μεταφερθεί μετά τη λήξη της προθεσμίας που έχει ορίσει ο νομοθέτης της Ένωσης, δεδομένης της σημασίας που έχει για τους πολίτες και για την αξιοπιστία του δικαίου της ΕΕ η διασφάλιση της τήρησής του από τα κράτη μέλη· υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή Αναφορών έχει λάβει επί σειρά ετών μεγάλο αριθμό αναφορών, οι οποίες εξακολουθούν να εκκρεμούν, σχετικά με τα δικαιώματα που σχετίζονται με τις εν λόγω οδηγίες, οι οποίες υποβλήθηκαν από πολίτες διαφόρων κρατών μελών·
8. επαναλαμβάνει τη στρατηγική σημασία που έχει να εξετάζονται επίσης ζητήματα που τίγονται σε μεμονωμένες αναφορές, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εντοπίζονται εγκαίρως και να προλαμβάνονται πιθανές σοβαρές συστημικές ελλείψεις· θεωρεί καίριας σημασίας για την ορθή επιβολή του δικαίου της ΕΕ έναν πιο έγκαιρο και προορατικό διάλογο από την Επιτροπή με τις εθνικές αρχές για την αντιμετώπιση πιθανών παραβιάσεων του δικαίου της ΕΕ τις οποίες καταγγέλλουν οι αναφέροντες·
9. ζητεί από την Επιτροπή να αποσαφηνίσει από νομικής άποψης βασικές έννοιες που σχετίζονται με τη εκ μέρους της παρακολούθηση της επιβολής του δικαίου της ΕΕ, οι οποίες χρησιμοποιούνται επίσης τακτικά στη συνέχεια που δίνεται σε αναφορές, όπως τα «γενικότερα ζητήματα αρχής» και η «συστηματική αδυναμία επιβολής του δικαίου της ΕΕ» που διατυπώνονται στη στρατηγική της προσέγγιση που αποτυπώνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του Οκτωβρίου 2022 με τίτλο «Επιβολή του δικαίου της ΕΕ για μια Ευρώπη που παράγει αποτελέσματα», η οποία βασίζεται σε προηγούμενες ανακοινώσεις, ιδίως στην ανακοίνωση του 2016 με τίτλο «Δίκαιο της ΕΕ: Καλύτερη εφαρμογή για καλύτερα αποτελέσματα»·
10. καλεί επιτακτικά την Επιτροπή να επιταχύνει τις εργασίες της με το Κοινοβούλιο προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή οι αναγκαίες τεχνικές και δημοσιονομικές λύσεις για την ολοκλήρωση της εφαρμογής του διοργανικού ψηφιακού εργαλείου ΤΠ που αποσκοπεί στην ανταλλαγή, με διαφανή και συνεργατικό τρόπο, πληροφοριών και εγγράφων σχετικά με τις ενέργειες με τις οποίες δίνεται συνέχεια σε αναφορές, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ·
11. υπογραμμίζει ότι η ελλιπής εφαρμογή, ακολουθούμενη από τη θέσπιση νέων νόμων και πολιτικών που παρουσιάζουν τα ίδια ελλείμματα με εκείνα που έχει προηγουμένως εντοπίσει το ΔΕΕ, πρέπει να επισύρει κυρώσεις μέσω της κίνησης διαδικασιών επί παραβάσει·
12. τονίζει ότι είναι σημαντικό να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες των πολιτών της ΕΕ όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, δεδομένης ιδίως της αύξησης του αριθμού των περιβαλλοντικών αναφορών που αποστέλλονται στην Επιτροπή (από 120 το 2020 σε 144 το 2021)· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή ως απάντηση σε συγκεκριμένες περιπτώσεις πρακτικών αντίθετων προς την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ σε ορισμένα κράτη μέλη·
13. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η δράση σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση της

ρητορικής μίσους και των διακρίσεων· ενθαρρύνει την Επιτροπή να προστατεύσει όλες τις ευάλωτες ομάδες και τις μειονότητες από τις διακρίσεις σύμφωνα με τις Συνθήκες και τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ·

14. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας κατά των διακρίσεων και να κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει κατά κρατών μελών που δεν μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο ή δεν εφαρμόζουν πλήρως τη νομοθεσία της ΕΕ κατά των διακρίσεων·
15. τονίζει τον σημαντικό ρόλο των αναφορών στον εντοπισμό διαφόρων μορφών παραβίασης του δικαίου της ΕΕ· υπενθυμίζει ότι οι παραβάσεις «μπορούν να [...] περιέλθουν σε γνώση της μέσω καταγγελιών ή αναφορών από πολίτες, επιχειρήσεις, ΜΚΟ ή άλλους οργανισμούς.»¹· σημειώνει ότι, στον τομέα των μεταφορών, μια αναφορά σχετικά με τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών για επιστροφή χρημάτων ή αποζημίωση λόγω ματαίωσης πτήσης κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 οδήγησε σε παρακολούθηση σε όλα τα κράτη μέλη και σε κίνηση διαδικασίας επί παραβάσει· ενθαρρύνει, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να διεξάγει ενδεδειγμένες έρευνες για παραβιάσεις του δικαίου της ΕΕ που επισημαίνονται σε αναφορές·
16. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο να αρχίσουν αμέσως διαπραγματεύσεις με το Κοινοβούλιο για μια διοργανική συμφωνία σύμφωνα με το άρθρο 295 ΣΛΕΕ για τη θέσπιση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα·
17. ανησυχεί για την έλλειψη πρωτοβουλίας ή αποτελεσματικής δράσης της Επιτροπής για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων ή της μη εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης στους τομείς της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, παρά τις ενδείξεις επιδείνωσης της κατάστασης σε αρκετά κράτη μέλη· εκφράζει την ανησυχία του για το ότι δεν εισακούστηκαν οι επανειλημμένες εκκλήσεις του Κοινοβουλίου για ανάληψη δράσης·
18. αναγνωρίζει μεν ότι η Επιτροπή παρείχε στους καταγγέλλοντες ευρύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες EU Pilot και τις επίσημες διαδικασίες επί παραβάσει, θεωρεί όμως ότι απαιτείται μεγαλύτερη διαφάνεια, νομική σαφήνεια και πρόσβαση στις πληροφορίες για όλο το στάδιο που προηγείται της διαδικασίας επί παραβάσει, καθώς και για την ίδια τη διαδικασία επί παραβάσει σε συνάρτηση με το EU PILOT και την ετήσια έκθεση για την παρακολούθηση της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ·
19. σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, τις προσπάθειες της Επιτροπής να καταδείξει τον αντίκτυπο των αναφορών στα μέτρα που λαμβάνει για την επιβολή της νομοθεσίας σε διάφορους τομείς πολιτικής, όπως το περιβάλλον, η μετανάστευση, η φορολογία και η ενέργεια· επισημαίνει, ωστόσο, την έλλειψη δεδομένων σχετικά με τον ακριβή αριθμό των αναφορών που εξετάζονται από την Επιτροπή και τον αριθμό των αναφορών που οδηγούν σε κίνηση διαδικασιών EU Pilot ή διαδικασιών επί παραβάσει.

---

¹ Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2021: https://commission.europa.eu/system/files/2022-07/2021-swd-annual-report-eulaw-overview_el.pdf